

**CONSILIUL COORDONATOR AL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.cca.md>

DECIZIA nr. 34/204

din 18 decembrie 2018

Cu privire la uniformizarea nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale și aprobarea Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale

Ținând cont de Recomandarea EBU R128 – 2014 „*Normalizarea tăriei sonore și nivelul maxim permis al semnalelor audio*”, adoptată de European Broadcasting Union (EBU); în scopul uniformizării nivelului tăriei sonore în serviciile de programe și în vederea asigurării drepturilor consumatorilor de programe audiovizuale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului stabilește condițiile de punere în aplicare și Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în interiorul programelor, între programele difuzate/retransmise de către radiodifuzorii și distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Recomandarea EBU R128 – 2014 de stabilire a parametrilor concreți de reglementare a nivelului audio în producerea, distribuirea și transmisia programelor bazate pe nivelul tăriei sonore măsurate este conformă cu recomandarea *ITU-R BS 1770-2 a Uniunii Internaționale de Telecomunicații*.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, întru încurajarea radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii de a asigura respectarea unui nivel al tăriei sunetului confortabil pentru auzul consumatorilor în timpul difuzării serviciilor de programe audiovizuale, propune acordarea unui termen de 6 luni din data intrării în vigoare a deciziei pentru a se conforma prevederilor acesteia.

Totodată, se propune abrogarea Deciziei CCA nr. 43/218 din 23 decembrie 2015 – „*Cu privire la uniformizarea nivelului sunetului în programele de radio și TV*”.

Soft-ul și echipamentul ce permit măsurarea nivelului tăriei sonore și controlul său efectiv sunt disponibile larg pe piață.

În cadrul dezbaterilor publice, membra CCA, Dorina Curnic, a propus ca monitorizarea nivelului tăriei sonore în cadrul serviciilor de programe ale radiodifuzorilor/distribuitorilor să fie efectuată pe parcursul a 24 de ore de emisie.

În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 *Cu privire la actele normative* și art. 9 și 11 din Legea nr. 239 din 13.11.2008 *Privind transparența în procesul decizional*, Consiliul Coordonator al Audiovizualului supune consultărilor publice proiectul Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba conceptual proiectul Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale (Anexele nr. 1 și 2) (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, V. COJOCARU, A. COZMA, D. CURNIC și O. GUȚUȚUI).

2. Propunerile și recomandările pentru definitivarea proiectului Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale vor fi prezentate pe suport de hârtie în adresa CCA sau în variantă electronică (office@cca.md) până la data de 18 ianuarie 2019.
3. Proiectul Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale va fi publicat pe pagina web a CCA (cca.md), la compartimentul Transparența decizională, rubrica Consultații publice.
4. Radiodifuzorii și distribuitorii de servicii sunt obligați să stabilească nivelul tăriei sonore în serviciile de programe la o valoare de -23 LUFS – **nivel-țintă**.
5. Deviația permisă de la nivelul-țintă este de ± 0.5 LU pentru serviciile de programe audiovizuale.
6. Deviația permisă de la nivelul-țintă în serviciile de programe difuzate în direct este de ± 1 LU.
7. Acordarea semnalului audio a programului trebuie efectuată în integritatea sa.
8. Măsurarea nivelului tăriei sonore trebuie să corespundă recomandărilor stabilite ITU-R BS 1770-2 și cu EBU Tech Doc 3341(4). Această măsurare trebuie să ia în considerare metoda de evaluare (gating method) stabilită de acest standard, unde semnalul zonelor de tăcere nu este cuantificat în valoarea măsurată per total.
9. În cazul serviciilor de programe cu o durată mai mică de 2 minute, nivelul tăriei sonore va avea următoarele valori:
 - a) Nivelul tăriei sonore -23 LUFS;
 - b) Nivelul tăriei sonore de scurtă durată, de cel mult -20 LUFS;
 - c) Valoarea de vârf a amplitudinii semnalului nu va depăși -1 dbTP.
10. Radiodifuzorii și distribuitorii de servicii sunt obligați să efectueze reetalonarea lanțurilor de transmisie cu semnal de aliniere conform normelor ITU – R BS645, EBU R68-2000 și EBU Tech DOC 3304, cu următorii parametri tehnici de nivel: -18dBFS/ -4VU/0.775V/0 dBu/-6DIN/4BBC.
11. A abroga Decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 43/218 din 23 decembrie 2015 – „Cu privire la uniformizarea nivelului sunetului în programele de radio și TV”.
12. A acorda un termen de 6 luni radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova pentru a se conforma prevederilor deciziei.
13. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe ale radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova are drept scop implementarea și respectarea Recomandărilor *EBU R 128-2014 „Loudness normalization and permitted maximum level of audio signals”* (Normalizarea tăriei sonore și nivelul maxim permis al semnalelor audio) și a Deciziei CCA nr. ____ din ____ decembrie 2018.

Metodologia presupune utilizarea oricărui software conform standardelor EBU care va permite monitorizarea nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale.

În procesul de monitorizare, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va folosi echipament și program special pentru măsurarea nivelului sunetului, care oferă posibilitatea înregistrării, editării și vizualizării lineare a semnalului audio, precum și posibilitatea găzduirii unui program de analiză și înregistrare a sunetului conform standardelor ITU-R BS 1770-2 și EBU R128-2014.

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe este bazată pe următoarele criterii:

- a. blocuri formate din mai multe elemente audiovizuale cu același generic;
- b. durata de timp în cadrul căreia se efectuează monitorizarea.

Astfel, din 24 de ore de emisie ale radiodifuzorului/distribuitorului de servicii vor fi monitorizate blocurile formate din mai multe elemente audiovizuale cu același generic.

Analiza semnalului audio se va realiza în două etape:

a. Separarea serviciului de programe în blocuri;

Se extrage programul/emisiunea, publicitatea, teleshopping-ul, publicitatea electorală, publicitatea de autopromovare și se creează blocuri formate din mai multe elemente audiovizuale cu același generic.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului își rezervă dreptul de a efectua monitorizarea unui segment din bloc în cazul în care deviația tăriei sonore permisă la nivelul-țintă depășește norma prevăzută la pct. 4 din Decizia nr. ____ din ____ 2018.

b. Măsurarea tăriei sonore se va face pentru fiecare bloc.

Datele obținute pentru fiecare element vor fi înscrise în tabel:

Postul TV/Post de radio	Data monitorizării	Ora monitorizată	Programul selectat	Nivelul tăriei sonore (LUFS)

Semnificația termenilor utilizați:

Radiodifuzor – persoană juridică, titulară a unei licențe de emisie eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, având responsabilitatea totală, inclusiv responsabilitatea editorială pentru transmisia serviciilor de programe destinate recepționării de către public.

Distribuitor de servicii – orice persoană juridică ce pune la dispoziție publicului o ofertă de servicii de programe prin orice mijloc de comunicație electronică, inclusiv prin satelit, cablu sau eter, retransmise pe bază de relații contractuale cu radiodifuzorii ori cu alți distribuitori.

Tăria sonoră a programului/emisiunii (Programme Loudness) – valoarea integrată a tăriei sonore pe durata unui program/emisiune (nivelul tăriei sonore a programului/emisiunii este valoarea în LUFS – unitate de măsură a tăriei sonore).

Variația în timp a tăriei sonore (Loudness Range – LRA) – distribuția statistică a tăriei sonore în cadrul unui program/emisiune, valorile extreme fiind astfel excluse. Se calculează conform algoritmului din standardul ITU-R BS1170-2.

Valoarea de vârf a amplitudinii semnalului, măsurată în dbTP (True Peak Level) – valoarea instantanee a curbei de semnal audio a programului în domeniul de timp continuu, calculată conform standardului ITU-R BS-1770-2.

Tăria sonoră integrată (Integrated Loudness) – valoarea integrată a tăriei sonore calculată printr-o metodă de evaluare cu prag (gating) pe ferestre temporale succesive, de 0.4 secunde, conform standardului ITU-R BS-1770-2.

Tăria sonoră de scurtă durată (Short term Loudness) – valoarea tăriei sonore calculată pe o fereastră temporală de 3 secunde, conform standardului ITU-R BS 1170-2.

Tăria sonoră instantanee (Momentary Loudness) – valoarea tăriei sonore calculată pe o fereastră temporală de 0.4 secunde, conform standardului ITU-R BS 1770-2.

Bloc – ansamblu format din mai multe elemente audiovizuale cu același generic.

Elemente audiovizuale:

Program sau emisiune – produs audiovizual identificabil prin titlu, conținut, durată, formă sau autor în cadrul unui serviciu de programe. (Se consideră program/emisiune: comunicarea comercială inclusă în cadrul unui serviciu media audiovizual și materialele audio-video compacte, de sine stătător sau doar audio concepute pentru a fi prezentate în cadrul serviciilor media audiovizuale).

Publicitate – orice formă de mesaj privind exercitarea unei activități comerciale, meșteșugărești, profesionale, având scopul de a promova furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost, o cauză sau o idee sau de a produce un alt efect dorit de către cel care se ocupă de reclamă sau de radiodifuzorul însuși, difuzat în baza unui contract cu o persoană fizică sau juridică, publică sau privată, în schimbul unui tarif sau al unor alte beneficii, orice formă de mesaj difuzat în scopuri autopromoționale.

Teleshopping – difuzare către public a unor oferte comerciale directe privind furnizarea contra cost a unor bunuri sau, după caz, prestarea unor servicii.